

Onderbouwing grondgebonden karakter **Esdonk 8, Gemert**

Rundveehouderij Meulepas V.O.F.

INHOUD

1	Inleiding	3
2	Locatie	4
3	Beschrijving van de inrichting	5
4	Beweiding	6
4.1	Huiskavel	6
4.2	Aantal melkkoeien	6
4.3	Melkrobot	6
5	Samenvatting	8
Bijlage 1	Overzicht huiskavel	9

1 Inleiding

Op 1 juni 2010 is de Verordening Ruimte voor de Provincie Noord-Brabant in werking getreden. De verordening bestaat uit kaartmateriaal en regels waarmee gemeenten rekening moeten houden bij het opstellen van ruimtelijke plannen en het beoordelen van bouwaanvragen voor een intensieve veehouderij.

Een intensieve veehouderij wordt omschreven als:

“agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt en gericht is op het houden van dieren, zoals rundveemesterij, varkens-, vleeskalver-, pluimvee-, pelsdier-, geiten- of schapenhouderij of een combinatie van deze bedrijfstvormen, alsmede naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfstvormen, met uitzondering van grondgebonden melkrundveehouderij”

Daarbij is doorslaggevend of de bedrijfsvoering in overwegende mate niet of juist wel in gebouwen plaatsvindt. Dit betekent dat, in tegenstelling tot het eerder gevoerde beleid, melkrundveehouderij ook als intensieve veehouderij aangemerkt kan worden.

Het criterium of het agrarische bedrijf afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het bedrijf kennen deze standaardbepalingen niet.

De Verordening Ruimte fase 1 behelst enkel bepalingen voor de intensieve veehouderij en kent geen bepalingen voor andere vormen van agrarische grondgebonden bedrijvigheid. Om die reden is een definitie van grondgebonden en niet-grondgebonden agrarisch bedrijf achterwege gelaten en wordt in de definitie van intensieve veehouderij rechtstreeks verwezen naar de essentie van de niet-grondgebonden veehouderij, namelijk dat het houden van dieren geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt.

In de standaarddefinitie wordt een aantal vormen van intensieve veehouderij opgesomd, deze zijn in de verordeningstekst overgenomen.

In de definitie is expliciet bepaald dat grondgebonden melkrundveehouderijen niet onder de definitie intensieve veehouderij vallen. Dit zijn in ieder geval melkrundveehouderijen die op de huiskavel en de directe omgeving voldoende areaal grond ter beschikking hebben voor ruwvoederproductie en/of weidegang. Een indicatie voor de aard van de bedrijfsvoering wordt gegeven door het gebruikte stalsysteem en de feitelijke inrichting van de stal. Voor de vraag of er voldoende areaal grond voor ruwvoederproductie aanwezig is, wordt nagegaan hoe de ligging van de stallen ten opzichte van aangrenzende gronden en de omvang van de aangrenzende gronden is.

Het raadplegen van de vereiste milieuvergunning of melding kan daarbij tevens een hulpmiddel zijn. Bij een aanvraag voor uitbreiding van het bedrijf moet de ondernemer het al dan niet grondgebonden zijn onderbouwen.

Dit rapport dient ter onderbouwing van de grondgebondenheid van de inrichting aan de Esdonk 8 te Gemert.

2 Locatie

De inrichting is gelegen ten noorden van de kern Gemert, in het grondgebied van de gemeente Gemert-Bakel. De locatie is kadastraal bekend als Gemeente Gemert-Bakel sectie O nummer 143 + 144.

Binnen de integrale zonering is de locatie aangemerkt als verwevingsgebied. In een verwevingsgebied worden de mogelijkheden voor landbouw, wonen, en natuur, landschap en recreatie en toerisme 'verweven'. Een verwevingsgebied verbindt geen beperkingen aan de uitbreiding van een grondgebonden veehouderij, mits deze niet strijdig is met andere functies in het gebied.

Verder is de inrichting niet gelegen in een 250-meter zone rondom een kwetsbaar gebied in het kader van Wet ammoniak en veehouderij.

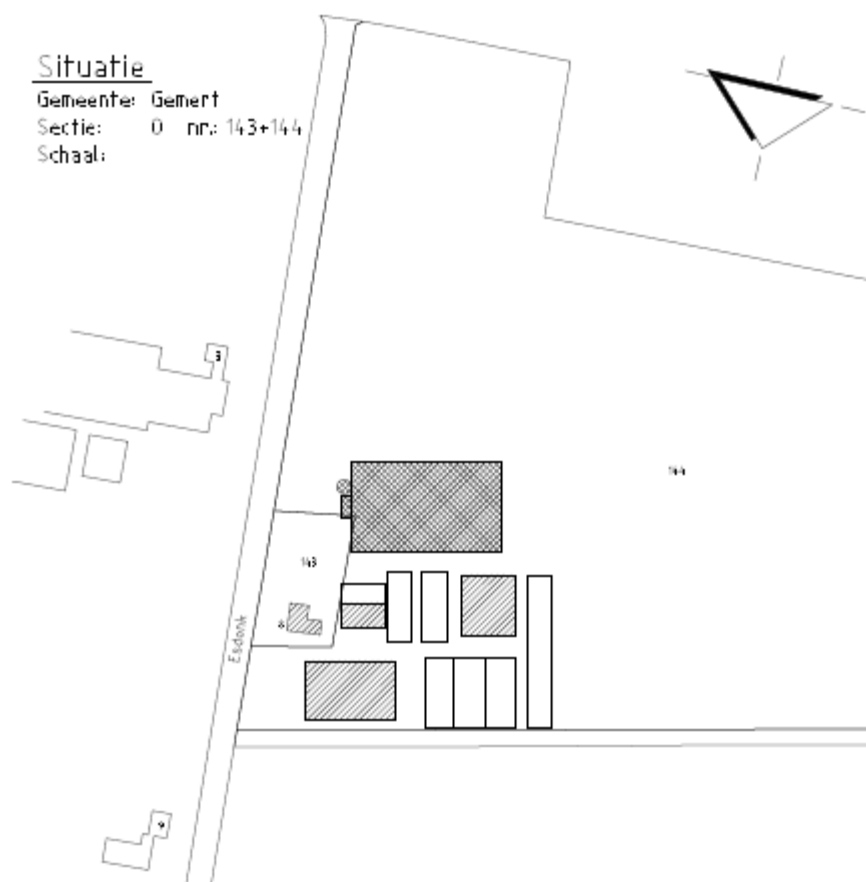
In de onlangs verschenen Verordening Ruimte wordt de locatie aangeduid als zijde 'Agrarisch gebied'. Een agrarisch gebied is een gebied waar ontwikkelingsmogelijkheden zijn voor agrarische bedrijven. Binnen deze gebieden mogen agrarische bedrijven hervestigen en uitbreiden. Nieuwvestiging is niet toegestaan.

Gesteld kan worden dat de locatie geschikt is voor de geplande uitbreiding, mits de uitbreiding betrekking heeft op een grondgebonden melkveehouderij tak.

3 Beschrijving van de inrichting

De activiteiten binnen de inrichting richten zich op de melkrundveehouderij. De initiatiefnemer is voornemens de melkrundveehouderij uit te breiden. Ten zuiden van de bestaande bedrijfsgebouwen wordt een nieuwe ligboxenstal gerealiseerd. Door de uitbreiding zal er in totaal plaats zijn voor 200 stuks melkvee.

4 Beweiding

In de toelichting op de bijlagen behorende bij de Rav is vermeld wat onder 'beweiden' wordt verstaan;
Het betreft hier onbeperkt weiden, beperkt weiden en siëstabeweiding. Het gaat in alle drie gevallen om beweidingssystemen, waarbij het vee gedurende een aantal maanden (zomerperiode) een substantieel deel van de dag buiten het dierenverblijf is.

4.1 Huiskavel

Om de beweiding op een bedrijf rond te kunnen zetten zal er in de directe omgeving voldoende grond beschikbaar moeten zijn voor beweiding. In veel gevallen spreekt men van de 'huiskavel'. De huiskavel kan omschreven worden als;

Een samenstel van aaneengesloten percelen, erf met opstallen en weilanden waarop de beweiding plaats kan vinden, dat wordt begrensd door de percelen in gebruik bij derden of door niet overschrijdbare openbare wegen en waterwegen.

Het is daarbij mogelijk dat de percelen op een bedrijf doorkruist worden door overschrijdbare openbare wegen. Bedrijven die gebruik maken van een melkstal hebben, door de synchrone uitvoering van het gedrag, de mogelijkheid om de koeien gelijktijdig in te scharen. Een melkrobot melkt koeien één voor één gedurende de gehele dag en nacht waardoor het gedrag van de koeien niet synchroon verloopt.

4.2 Aantal melkkoeien

Voor veel bedrijven bepaalt de omvang van de huiskavel het aantal koeien dat aan huis geweid kan worden. De hectares beschikbare weidegrond kunnen ontoereikend zijn voor een groter aantal koeien. Of de afstand tussen de stal en het perceel grasland wordt dermate groot dat het niet efficiënt is om het melkvee deze afstand te laten overbruggen. Dit laatste punt vormt bij bedrijven met een melkstal minder snel een obstakel. Een afstand van meer dan 1 kilometer kan als problematisch worden gezien.

Het aantal koeien dat aan huis geweid dient te worden, bestaat uit enkel de melkgevende koeien. Gemiddeld staat steeds 10% tot 15% van de koeien droog. Deze koeien worden niet gemolken en kunnen zodoende op afstand worden geweid.

4.3 Melkrobot

Het toepassen van beweiding in combinatie met een melkrobot vraagt om een compromis. Bij de toepassing van een melkrobot is het de bedoeling dat de koeien uit eigen beweging de melkrobot bezoeken. Het bezoekgedrag kan al dan niet gestuurd worden door toepassing van gedwongen koeverkeer.

Op veel bedrijven met een melkrobot wordt tevens met (een) selectiepoort(en) gewerkt. Deze kan de koeien na een robotbezoek uitsélectioneren voor behandeling, maar ook richting de weide sturen. Een selectiepoort kan direct achter de melkrobot geplaatst worden of bij de uitloop naar de weide geplaatst worden. In de eerste opstelling kunnen de koeien naar buiten worden gedwongen. In beide gevallen heeft de selectiepoort tot doel de recent gemolken koeien te scheiden van de nog te melken koeien. De selectiepoort kan dieren binnen een bepaald tijdsbestek (bijv. van 07.00 tot 19.00) toelaten tot de weide. De veehouder dient de koeien vervolgens één of twee keer per dag op te halen.

Er zijn reeds tientallen bedrijven in Nederland die een melkrobot succesvol combineren met het toepassen van beweiding.

Infomil

In InfoMilnieuws 49 is een kort artikel gepubliceerd waarin handvaten worden gegeven voor het herkennen van beweiding of opstallen bij een veehouderij. In dit artikel wordt gesproken van een minimale omvang van de huiskavel bij een rantsoensysteem van 15 m² per melkkoe per dag.

Bij een rantsoensysteem krijgt het vee elke dag een vers stuk grasland ter beschikking. Incidenteel worden deze stukken grasland ook gemaaid en ingekuuld. Je kunt er vanuit gaan dat er elke 40 dagen opnieuw beweid kan worden op een stuk.

De benodigde oppervlakte wordt als het volgt berekend: 15 m² * 40 * 170 melkkoeien = 10,2 hectare
Deze omvang moet gezien worden als een grove richtlijn.

Verordening Ruimte (rapport CLM)

Voor de beoordeling of een bedrijf grondgebonden is of niet wordt onder andere het rapport van het CLM: "Een definitie voor grondgebonden melkveehouderij" (juli 2004) gehanteerd. In dit rapport wordt een 'norm' van 8 koeien per hectare genoemd om te beoordelen of beweiding op een bedrijf realistisch is.

De huiskavel is 20,8 ha groot (zie bijlage 1), voldoende om (volgens de norm) ca 170 koeien te kunnen beweiden. Het totale areaal bedraagt momenteel 52,34 ha. Geconcludeerd kan worden dat in de huidige en toekomstige bedrijfsomvang sprake is van een grondgebonden melkveehouderij.

5 Samenvatting

Op 1 juni 2010 is de Verordening Ruimte voor de Provincie Noord-Brabant in werking getreden. De verordening bestaat uit kaartmateriaal en regels waarmee gemeenten rekening moeten houden bij het opstellen van ruimtelijke plannen en het beoordelen van bouwaanvragen voor een intensieve veehouderij.

In de Verordening Ruimte is expliciet bepaald dat grondgebonden melkrundveehouderijen niet onder de definitie intensieve veehouderij vallen. Hieronder vallen in ieder geval melkrundveehouderijen die op de huiskavel en de directe omgeving voldoende areaal grond ter beschikking hebben (voor ruwvoederproductie en/of weidegang). De aard van de bedrijfsvoering laat zich objectief vaststellen door na te gaan hoe de feitelijke stallenrichting is en/of door na te gaan hoe de ligging van de stallen ten opzichte van aangrenzende gronden en de omvang van de aangrenzende gronden is.

Na de uitbreiding biedt de inrichting plaats aan 200 melkkoeien en het bijbehorende jongvee. Van de 200 volwassen dieren (>2 jaar) zijn circa 170 stuks 'aan de melk'. Deze groep dient op de huiskavel beweidt te worden.

De huiskavel heeft een omvang van 20,79 hectare (zie bijlage 1), tevens is er in de directe omgeving van het bedrijf nog eens 31,55 ha aanwezig voor de beweiding van de droogstaande koeien en het jongvee. Voor de beweiding van het melkvee kunnen percelen van voldoende omvang gerealiseerd worden, uitgaande van omweiding om de 4 dagen. De beweiding van 170 melkgevende kan vervolgens over deze percelen rondgezet worden.

De informatie omtrent beweiding zoals deze door Infomil verstrekt wordt gaat uit van een minimale oppervlakte van 15 m² per koe per dag. Ieder stuk kan na circa 40 dagen opnieuw beweid worden. Voor 170 melkkoeien bedraagt de minimale omvang van de huiskavel zodoende 10,20 hectare.

Het rapport van het CLM: "Een definitie voor grondgebonden melkveehouderij" (juli 2004) hanteert een norm van 8 koeien per hectare om te kunnen beoordelen of beweiding realistisch is. Volgens deze norm kunnen er op een huiskavel van 20,8 ha ca 170 stuks melkvee beweidt worden.

Geconcludeerd kan worden dat beweiding van het (toekomstig) melkvee op het bedrijf aan de Esdonk 8 te Gemert realistisch is. Er is sprake van een grondgebonden bedrijfsvoering.

Bijlage 1 Overzicht huiskavel

